

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

الروضة البهية في شرح اللمعة الدمشقية (متاجر)

احكام بيع و شراء (نقد و نسيه ۱)

جلسه ۵۲

استاد وافی

احكام بيع و شراء

اول نقد و نسيه

اگر بيع را مطلق و بدون تقييد به نقد يا نسيه واقع سازند، منصرف به نقد مي باشد.

از اين رو اگر در ضمن عقد تعجيل ثمن را شرط کنند اين شرط مؤکد اقتضای اطلاق عقد است، زيرا

چنانچه گفتيم: اطلاق عقد به دون شرط، مقتضایش تعجيل در ثمن است.

حال اگر برای تعجيل در ثمن وقت معين نمودند، مثلا شرط کردند ثمن در همين روز عقد بايد پرداخت

شود، در صورتی که مشتری ثمن را در وقت موعود نپردازد، بايع حق خيار فسخ دارد.

و اگر در ضمن عقد برای پرداخت ثمن يا مضمن مدت گذارند لازم است آن را مضبوط و مشخص قرار

دهند از اين رو نبايد مدت را به چیزی که در آن احتمال زياده يا تقيصه است معلق سازند، مثلا بگويند: فروش

اين متاع در مقابل فلان مقدار پول است که تا آمدن حاجی ها از حج يا رسيدن گندم و جو پرداخته شود،

يا آن را به چیزی که مشترك بين دو وقت است منوط کنند، نظير اينکه پرداخت ثمن يا مضمن را مقيد به

کوچ کردن حاجی ها از منی يا دخول ماه ربيع نمايند، البته برخی مخالف اين نظريه هستند.

مسئله ۱:

اگر بايع برای بيع نقد، ثمنی تعيين کرد و برای نسيه ثمنی بيش از آن قرار داد، يا در ثمن بين دو اجل

به تفاوت قائل گرديد، بيع باطل است.

مرکز مجربان امام صادق علیه السلام

مسئله ۲:

اگر بایع برای مقداری از ثمن مدّت معین نموده و باقی را مطلق گذاشته یا احياناً آن را نقد بفروشد معامله صحیح است.

مسئله ۳:

اگر بایع بعد از اینکه متاعش را بطور نسیه به مشتری فروخته از وی بخرد، بیع دوّم صحیح است چه قبل از انقضاء اجل بیع اوّل بوده و چه بعد از آن اعم از آنکه به ثمنی هم جنس با ثمن اوّل بوده یا ثمن بیع دوّم با ثمن بیع اوّل مغایر باشد، ثمن در معامله دوّم زائد از ثمن بیع اوّل بوده یا کمتر از آن باشد مگر آنکه بیع دوّم را در ضمن بیع اوّل شرط کنند که در این صورت بیع اوّل باطل است. (شهید ثانی قائل هستند که حتی اگر شرط در بیع شود نیز بیع باطل نیست و صحیح است.)